Sultan Hamid verzocht Koningin in te grijpen

Wenste met behulp van Engeland en Amerika Nederlands bestuur terug te halen

DJAKARTA. - Bij de voortzetting van het proces-Hamid jl. Zaterdag werd een brief voorgelezen, die de beklaagde aan Koningin Juliana had geschreven. In deze brief schrijft Hamid, dat het bestuur te Djogja onwettige middelen aanwendt om zijn territoir uit te breiden, namelijk de opheffing van andere staten, het wekken van onrust, afpersing, stakingen, handelsbelemmeringen, waardoor het volk en het land voor anarchistische en communistische ideologieën rijp wordt gemaakt. Hamid was ervan overtuigd, dat slechts ingrijpen door Amerika en Engeland verlichting kan brengen en voorkomen wordt, dat Indonesië ten prooi zal vallen aan anarchie en communisme. De sultan verzocht de persoonlijke bemiddeling van de koningin om deze stappen tot stand te brengen. Uit het verhoor bleek, dat Hamid geen antwoord op dit schrijven heeft gekregen.

Uit een verklaring van Tilenius Kruythof bleek, dat Hamid erg teleurgesteld was over de gebeurtenissen op Oost-Java, waar de kans bestond, dat het communisme gevaarlijk zou worden en het economische leven ernstig ontwricht worden. Hamid, aldus Kruythof, was overtuigd nationalist, doch na zijn benoeming tot minister van de Republiek Indonesië had hij geen invloed meer.

Tijdens het onderhoud met Westerling in Hotel Des Indes verweet Hamid deze: „Je bent niet meer dan een Turk en een domkop; je weet niets en zeker niets van politiek af; je voert Indonesië naar zijn ondergang."

In een brief aan zijn echtgenote zei Hamid, dat Anak Agung, Suparmo en hij de toestand op Oost-Java niet langer kunnen tolereren. Het volk „wordt afgetapt als een vat bier" en de functionarissen van de RIS zijn schuldig aan corruptie en het communisme wordt openlijk gepropageerd. Hij was van mening, dat Anak Agung, indien de omstandigheden dat zouden veroorloven, zich evenals hij zelf van de RIS zou distanciëren. Hamid verwacht geen hulp van Nederland, dat gebonden was aan de RTC-overeenkomsten en te „fatsoenlijk was zich met onze zaken te bemoeien". Indien er geen andere mogelijkheid meer open stond, was Hamid van plan contact op te nemen met Engeland of voogdij van de Ver. Naties aan te vragen.

In antwoord op een vraag van het Hof zei Hamid slechts te hebben verondersteld, dat Anak Agung van plan was zich te distanciëren.

In een brief aan dr Van Mook verkondigde Hamid dezelfde meningen en zeide, dat de spanning heerste tussen het KNIL en de TNI. Hamid gaf ter terechtzitting toe deze brief te hebben geschreven. Hij was niet tevreden met een ministersfunctie zonder portefeuille. Hij verklaarde geen steun in Indonesië te hebben kunnen vinden om de RIS te bestendigen en daarom een brief aan Koningin Juliana te hebben geschreven. Hij had de kwestie met Hatta besporken,t die zeide, dat de tijd nog niet gekomen was om stappen te ondernemen. Ook had hij getracht de zaak met andere ministers op te nemen. In zijn brief aan de Koningin had hij getracht de persoonlijke bemoeiing van de Koningin te verkrijgen en niet die van de Nederlandse regering.

Tot de openbare aanklager zeide Hamid op een desbetreffende vraag niet van plan te zijn geweest het Nederlandse bestuur opnieuw in Indonesië binnen te halen.

„Untertan" begrenst Duitse wereld door grauw wolkendak

„Der Untertan", de Duitse film van regisseur Wolfgang Staudte, die gisteravond in Rialto voor een talrijk publiek door de Filmliga gedraaid werd, is uitermate boeiend en meeslepend en munt uit door de hoge opvatting welke regisseur Staudte blijkt te hebben van het filmvakmanschap. Staudte zoekt niet naar goekope effecten, maar buit elke speciale filmische mogelijkheid honderd procent uit. Het is nergens een verfilmd verhaal geworden, maar van het begin tot eind FILM, en pure, zuivere film-kunst. Daardoor ontroert de film de toeschouwer, zoals slechts oorspronkelijk kunstwerk dat doen kan.

Overigens is de manier, waarop dit verhaal is opgezet, door en door Duits en benauwend. Schrijver en ook regisseur, voor zover de laatste invloed kon uitoefenen op het verhaal, behandelen de materie met de spreekwoordelijke Duitse grondigheid en met een singlemindedness of purpose die nergens ruimte laat voor ook maar het geringste greintje humor, terwijl geen zweem van zelfspot te bespeuren valt.

Van enige opbeurende boodschap voor de toekomst is dan ook geen sprake. Wie op basis van dit kunstwerk een conclusie wenst te trekken, kan helaas slechts een grote, grauwe, troosteloze gaskelder zien.

Der Untertan is een triomf voor de filmkunst, maar niet voor de schrijver, die door de (helaas heel dikke) bomen, het bos niet meer ziet.

In het voorprogramma een muzikaal poppentruefilmpje, Song of the Prairie, dat ons, hoe knap en gepolijst het ook vervaardigd werd, weinig kon boeien en slechts, misschien nog weer iets fraaier van uitvoering was dan dozijnen voorgangers op dit gebied.

Dinsdag 24 Maart brengt de Filmliga een smalfilmprogramma in de Sociedad Boilvariana.

Aruba All Stars

(Vervolg van pag 1)

ge harde schoten respectievelijk van de rechtsbinnen en middenvoor te verwerken. Het gaat hem goed af en hij blijkt zijn plaats onder de lat waard te zijn.

Colombia maakt gelijk

Nadat Rodriguez nog eens over rechts goed door is gebroken en zijn voorzet door Kelkboom naast wordt geschoten ondernemen de mannen van Universidad een pracht aanval op het Arubaanse doel. Zuiver afgemeten zijn de passes waarmede zij door de Arubaanse linies snijden. Als Romero die anders een zeer goede partij speelt, de Col. rechtsbuiten teveel vrijspel laat, wordt dit Aruba noodlottig. Keurig krijgt hij de bal van zijn rechtshalf aangegeven, een pracht voorzet naar de linkervleugel en met een geweldig hard schot van op ongeveer 10 meter afstand krijgt Tromp het nakijken. 1-1.

Het spel in de Arubaanse gelederen wordt slechter. De snelheid waarmede begonnen werd zakt af en de Colombianen kunnen hun spel meer ontplooien. Er zijn de eerste helft nog 14 minuten te spelen als de rechtsbuiten van Universidad de bal op ongeveer 20 meter voor het doel in vrije en naar onze mening buitenspel positie toegespeeld krijgt. Een harden onhoudbaar schot volgt en Tromp is voor de tweede maal geslagen. 2-1 voor Colombia.

Briezen die er niet in kan komen wordt dan vervangen voor zijn clubgenoot Casuela Martinus. Dit blijkt een verbetering te zijn. De linksbuiten komt van af dat moment meer onder bewaking te staan. De Colombianen dit ziende gooien hun spel dan meer over de rechtervleugel waar Romero en Kelkboom alle zeilen moeten bijzetten om erger te voorkomen. Het gelukt maar soms op gelukkige wijze.

Brion mist strafschop

Even voor het verstrijken van de eerste helft breekt de Arubaanse linksbuiten goed door. Juist als hij een schot op doel wil lossen wordt hij op minder geoorloofde wijze van achteren door een der Col. spelers aangevallen. Dit ontgaat de scheidsrechter niet en een strafschop is het gevolg. Brion plaatst zich achter de bal, — een keihard schot — tegen de onderkant van de doelpaal. Even later komt heteinde van deze zeer aardig gespeelde eerste helft.

Het tweede gedeelte van de strijd

Even als bij de aanvang van de eerste helft trekken de Arubanen thans ook weer het eerst ten aanval. Het Arubaanse elftal dat enige wijzigingen heeft ondergaan doordat Martinus op de middenhalfplaats is gaan spelen, F. Kelkboom als rechtsbinnen en Dirks van RCA linksbinnen, geeft het eerste kwartier van deze tweede helft een aardig enthousiast maar te invidiueel spel te zien. Ofschoon Casuela het spel aardig verdeel maken de binnenspelers zich teveel schuldig aan tekort spel. Dat is voor de Colombianen een kolfje naar hun hand en zij geven dan een staaltje show voetbal te zien. De Arubaanse middenlinie maakt de fout zich teveel voor het doel terug te trekken waardoor in het midden een grote gaping ontstaat waarvan de Universidad halflinie een dankbaar gebruik maakt. Door goed werk van Kelkboom, Martinus, La Roza en in laatste instantie keeper Tromp blijven de eerste 25 minuten na de aanvang der tweede helft, doelpunten uit.

Aruba komt er dan weer wat beter i nen het is Kelkboom en Brion die door hun felle aanvallen het goede vorobeeld geven. Dit stimuleert de anderen en Aruba komt weer meer in de aanval.

Aruba maakt gelijk

Bij een der Arubaanse aanvallen begaat een der Colombiaanse spelers een overtreding op ongeveer 25 meter van het doel verwijderd. La Roza komt naar voren en door een haag van spelers knalt hij het leer onhoudbaar langs de verbaasde Col. doelman. Een pracht schot dat hem een hartelijk applaus van het publiek bezorgd. 2-2. Dit blijkt de mentale prik te zijn en de Arubanen zetten dan een zeer enthousiast offensief in. Het wil echter niet gelukken. Een hard schot van Orman komt tegen de lat en even later knalt Dirks naast. De achterhoede der gasten blijkt in deze periode zeer soliede te zijn en zij geven de aanstormende Arubanen geen kans. Het plaatsen van onze voorhoede is ook zeer nonchalant en het schieten is slecht. Ongeveer 10 minuten voor het einde komen de gasten op een wat gemakkelijke wijze aan het derde, en zo bleek, winnende doelpunt.

Colombia neemt weer de leiding en staat die niet meer af

Zij die gehoopt hebben op een gelijk spel, werden i nde 35ste minuut hevig teleurgesteld. Juist als Aruba weer in de aanval is, wordt de ba lmet een zuivere pas van de rechtsback naar de linkshalf geplaatst. Door een misverstand tussen La Roza en Fingal komt de linksbuiten der gasten vrij en als deze het leer toegespeeld krijgt, geeft hij de Arubaanse doelman geen schijn van kans. 3—2. De Arubaanse spelers, die zich zo goed mogelijk gegeven hebben, laten nu klaarblijkelijk de moed zakken en daar de gasten het ook welletjes vinden, verstrijken de laatste minuten van deze wedstrijd zonder enige spanning. De overwinning van de gasten was ten volle verdiend.

Tukker.

JOSJIDA GELOOFT IN SPOEDIG EINDE KOREAANS CONFLICT

TOKIO. - De Japanse premier, Josjida, heeft Maandag in de begrotingscommissie van het Japanse Hogerhuis verklaard, dat de Japanse regering wellicht het Amerikaanse voorstel tot herbewapening zou aanvaarden, indien dit gunstig voor Japan is. Tot dusver heeft Josjida steeds betoogd, dat Japan zich geen herbewapening kon veroorloven. Josjida zeide ook, dat Japan nooit de kans voorbij zou laten gaan om Zuid-Sachalin en de Koerilien terug te krijgen. De mininister van financiën, Ikeda, zal spoedig naar Washington gaan om een concreet plan voor de Japanse herbewapening voor te leggen.

Josjida sprak de mening uit, dat de strijd in Korea weldra in feite tot een einde zal komen, maar hij zeide niet, waarom hij dit dacht.

INWENDIGE STRIJD VOORSPELD

PARIJS. In diplomaticke kringen in Parijs is de mening verkondigd dat de sterke vertegenwoordiging van militairen in de nieuwe Russische regering wel eens zou kunnen wijzen op een zekere angst van Malenkof voor 't Rode Leger.

Bovendien verluidt in deze kringen, dat Malenkof, zodra hij zeker is van zijn positie over zal gaan tot het „afrekenen met zijn oude rivaal Beria.

Mr Cola Debrot

(Vervolg van pag 1)

de oplossing van een speciaal geval in de werkelijkheid. Hij mag niet in de lucht blijven hangen, maar moet met twee voeten op de grond blijven.

Ik hoop dat de oorzaak van de verwarring wel zonder nader commentaar duidelijk zal zijn geworden. Bij de discussies wordt een steeds wisselend standpunt ingenomen. Het is een verwarrende of veel beter nog een kameleontische discussie. Het vraagstuk wordt beurtelings van een juridisch, academisch op politiek gezichtspunt benaderd. Geen wonder, dat de misverstanden hand over hand toenemen. Het hoogtepunt in deze werd wel bereikt door een afgevaardigde in de Nederlandse Eerste Kamer, ongelukkig slachtoffer der verwarring, die zo ver ging door te insinueren, dat deze zaak veel ging lijken op een complot in een hotelkamer in New York.

Welke moraal moeten wij uit deze ongelukkige situatie trekken? Zij is niet moeilijk te formuleren. Er moet eindelijk helderheid komen en dit kan slechts geschieden, indien wij er toe besluiten het probleem vanuit één gezichtspunt te benaderen. Wij mogen hierbij niet nalaten de waarde van de juridische en academische methoden te erkennen, maar we dienen er direct aan toe te voegen, dat wij te maken hebben met een poiltiek vraagstuk van de eerste orde en dat de politieke methode in dit geval dus de voorrang geniet. Wij mogen ons niet bepalen tot theoretische bespiegelingen. Wij dienen te begrijpen, dat wij de dringende eisen van de actualiteit niet uit het oog mogen verliezen. De hele zaak zou anders uitlopen op een werk, dat anders nimmer zou worden voltooid. Het zou zo iets worden als het Touristenhotel op het Rif. Een fundament, waarop evenwel nimmer een gebouw zal verrijzen. Laat ons waakzaam zijn, aldus mr Debrot.

Bekendmaking

De kiezerslijsten 1953 voor de verkiezingen van leden van de Staten en leden van de Eilandsraad voor het eiland Aruba zijn op heden vastgesteld en worden van 1 Maart tot en met 15 April e.k. ten burele van het Bevolkingsregister voor een ieder ter inzage gelegd.

Tot en met 31 Maart is ieder bevoegd bij de Rechter aanvulling of verbetering van beide kiezerslijsten te verzoeken. Formulieren voor dit verzoek zijn kosteloos verkrijgbaar ten burele van het Bevolkingsregister.

Van 1 Maart e.k. af is de „kiezerslijst Staten" stemdistrictsgewijze in uittreksel verkrijgbaar tegen betaling der kosten. Het eiland Aruba is verdeeld in 20 stemdistricten.

Aruba, 28 Februari 1953.

De Gezaghebber van het eilandgebied Aruba.

Het Bestuurscollege van het eilandgebied Aruba.